

Nr 147.

Av herr **Jonsson** i Skedsbygd, *angående förhöjning av stämpelavgiften vid överlåtelse av aktier och andra värdepapper.*

I årets statsverksproposition redogör finansministern för det statsfinansiella läget. Av denna redogörelse framgår, att det belopp, som ytterligare erfordras för att täcka de löpande utgifterna under nästkommande budgetår, uppgår till omkring 130 millioner kronor.

Statsrådet tillkännager, att han för att täcka denna brist kommer att föreslå riksdagen en höjning av såväl direkta som indirekta skatter, förslagsvis talar finansministern om en höjning av värns-katten, som beräknas inbringa 70 millioner kronor.

Resterande belopp skulle uttagas genom höjda indirekta skatter, varvid en höjning av omsättningsskatten kan tänkas bli föremål för övervägande.

Givetvis måste under nuvarande förhållanden, inte minst för försvarsändamål och krigsberedskap, extra ordinära åtgärder vidtagas för erhållande av täckning av de oerhört stegrade utgifterna.

Nya skattekällor måste tillgripas och redan ianspråktagna sådana måste ytterligare belastas.

Allt för höga skatter å i näringslivet verksamt kapital, varigenom företagsamheten drabbas, eller å konsumtionen, varigenom den enskilde individens köpkraft med därav följande menliga följder för såväl företagsamhet som minskat skatteunderlag för staten och kommunerna, böra om möjligt undvikas. Enligt mitt förmenande ha skatterna redan nu nått en sådan höjd, att skadeverkningar av antydd art kunna skönjas, varför en ytterligare ökning av dessa endast i yttersta nödfall böra ifrågakomma.

Även om en skatteförhöjning under nuvarande förhållanden är oundviklig, bör man enligt mitt förmenande därför i första hand tillgripa sådana skatte-källor, som hittills icke drabbats av någon förhöjning. Jag tillåter mig härmed peka på en sådan.

Ärligen omsätts värdepapper å börsen för ganska stora belopp. Börsen utgör en barometer över näringslivets tillstånd, och en nödvändig omsättning av värdepapper, vilka på grund av skiftande förhållanden måste byta ägare, är ur samhällets synpunkt nyttig och önskvärd. Den spekulation i sådana papper, som under inflations- eller deflationstider förekommer, torde däremot vara enbart av ondo.

För vinnande av ekonomisk stabilitet vore det önskvärt att dessa i möjligaste mån begränsades. Önskemålet vore naturligtvis, att aktieägaren genom större bundenhet vid företaget kunde känna rent personligt intresse för det-

samma och icke, såsom nu ofta är fallet, endast intressera sig för att erhålla största möjliga utdelning från företaget.

Den stämpelavgift, som för närvarande utgår vid överlåtelse av aktier och därmed jämförliga värdepapper, är emellertid synnerligen låg och utgör tyvärr ingen spärr för spekulation i sådana papper.

Ett annat förhållande kan i detta sammanhang påpekas.

Vid köp av fastighet åligger det köparen att inom viss tid söka lagfart å fånget, varvid köpehandlingen belägges med stämpelavgift av 10 kronor för varje tusental kronor av köpeskillingen eller, om denna understiger fastighetens taxeringsvärde, beräknat efter detta värde.

Avsevärda belopp inflyta årligen i statskassan genom uttagande av dessa stämpelavgifter.

Aktiebolag, som förvärvar fastighet, erlägger vid första lagfartsansökan dubbel avgift, men vid överlåtelse av den aktiepost, som representerar fastighetens äganderätt, utgår stämpelavgiften endast med kr. 1:50 resp. 3 kr. pr varje tusentals kronor av aktiens värde vid överlåtelsen.

För att kringgå bestämmelserna om stämpelskatt vid försäljning av fastighet bildas ofta bolag, som uppföra byggnad. Vid försäljning av fastigheterna säljes endast aktieposten, varigenom man undgår att betala den stämpelskatt, som enskild köpare har att vidkännas.

En ökad tendens att använda ett sådant förfaringssätt har gjort sig gällande under de senare åren.

Ytterligare skäl för ett övervägande huruvida icke stämpelavgiften borde avsevärt höjas vid överlåtelse av aktier och övriga värdepapper kunde anföras, men det anförda torde utgöra tillräcklig motivering för att föreslå,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om en skyndsamt utredning i syfte att vidtaga den förhöjning av stämpelavgiften, som kan med beaktande av ovan framförda synpunkter befinnas skälig, samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill nämnda utredning kan föranleda.

Stockholm den 23 januari 1942.

Arvid Jonsson.